

Mimogrede, v isti reviji [3] najdemo še analizo kit in drugih vzorcev v pletenju in kvačkanju.

Digitalna knjižnica matematičnih funkcij in prevajalnik iz $\text{\LaTeX}$ a v XML

Na spletnem naslovu [5] imamo predogled majhnega dela digitalne knjižnice matematičnih funkcij, ki se zgleduje po znanem priročniku za specialne funkcije *Abramowitz-Stegun*, *Handbook of Mathematical Functions*. Posamezna poglavja so na novo napisali strokovnjaki za posamezna področja. Delo naj bi letos izšlo tudi v knjižni obliki. Na gornjem naslovu pa bo prosto dostopno, skupaj s povezavami, ki bodo omogočale računanje in risanje. Gostitelj spletne strani je ameriški National Institute of Standards and Technology. Pri delu nastaja tudi prevajalnik iz $\text{\LaTeX}$ a v spletu prilagojen jezik XML. V še ne dokončni obliki ga lahko preskusimo na [6].

LITERATURA

- [1] *JobsRated.com – A Comprehensive Ranking of 200 Different Jobs*, http://www.careercast.com/jobs/content/ JobsRated_Top200Jobs.
- [2] Tom W. Smith, *Job Satisfaction in the United States*, <http://www.norc.org/nr/rdonlyres/2874b40b-7c50-4f67-a6b2-26bd3b06ea04/0/jobsatisfactionintheunitedstates.pdf>.
- [3] EMS Newsletter December 2008, <http://www.ems-ph.org/journals/newsletter/pdf/2008-12-70.pdf>.
- [4] *The European Mathematical Society*, <http://www.euro-math-soc.eu/>.
- [5] *NIST Digital Library of Mathematical Functions*, <http://dlmf.nist.gov/>.
- [6] *ETEXML: A LaTeX to XML Converter*, <http://dlmf.nist.gov/LaTeXML/>.

Peter Legiša

DMFA SLOVENIJE V ZADNJIH DESETIH LETIH

V obdobju zadnjih desetih let so se v življenju društva pokazale nekatere stalnice, ki še danes določajo njegovo delovanje. V tem sestavku jih bom skušal na kratko orisati, kakor jih pač vidim s svojimi skromnimi dveletnimi izkušnjami, ki sem si jih pridobil kot predsednik društva od novembra 2006 do novembra 2008. Brez prebiranja različnih zapisnikov in poročil o delu ter zlasti pogovorov z dolgoletnimi člani društva tega seveda ne bi mogel storiti. Zato se njim in vsem drugim kolegom, ki so mi posredovali pomembne informacije ali me opozorili na napake, za pomoč iskreno zahvaljujem.

1. Razmah tekmovanj

Tekmovanja iz matematike in fizike za osnovnošolce in srednješolce so naša tradicionalna dejavnost, s katero se lahko pohvalimo. V zadnjem desetletju so se kvečjemu še okrepila.

Množičnost in raznovrstnost. Tekmovanja za vse starostne skupine, od najmlajših do študentov, v okviru *mednarodnega matematičnega kenguraja* so se po začetnih pomislekih lepo uveljavila. Zadnja leta dosega udeležba prav neverjetne številke, ki se bližajo številu 90 000 tekmovalcev. Vseh registriranih udeležencev na vseh treh nivojih tekmovanj: šolskem, področnem in državnem pa je več kot 110 000. Poleg tradicionalnih tekmovanj za *Vegovo* in *Stefanovo priznanje* ter tekmovanj srednješolcev v matematiki in fiziki so se pojavile nove kategorije doma (tekmovanje dijakov srednjih tehniških in strokovnih šol v znanju matematike leta 2001, tekmovanje dijakov poklicnih šol v znanju matematike leta 2001, tekmovanje v znanju poslovne matematike za srednje šole leta 2003, različna internetna tekmovanja) in v mednarodnem okviru (*sredozemsko matematično tekmovanje* leta 1998, *srednjeevropska matematična olimpijada* leta 2007). Obetajo pa se še nova mednarodna tekmovanja.

Tekmovalni uspehi. Na tem mestu je vsekakor treba povedati, da so v zadnjem času naši srednješolci posamično ali ekipno na mednarodnih olimpijadah dosegli nekatere najboljše tekmovalne dosežke v zgodovini: ob obilici bronastih medalj in pohval naj omenim tri srebrne kolajne iz matematike (**Irena Majcen** leta 2000, **Gasper Zadnik** leta 2005 in **Matjaž Berčič** leta 2006) ter zlato medaljo iz fizike (**Matija Perne** leta 2002) in dve srebrni medalji iz fizike (**Andrej Košmrli** leta 2001, **Matjaž Payrits** leta 2008). Ekipno so bili matematiki najboljši leta 2006 na olimpijadi v Sloveniji (1 srebrna, 3 bronaste medalje in 2 pohvali) in leta 2007 v Vietnamu (5 bronastih medalj, 1 pohvala), fiziki pa letos v Vietnamu (1 srebrna, 3 bronaste medalje in 1 pohvala v 5-članski ekipi).

Spremljajoče dejavnosti. Najboljše tekmovalce smo vedno skušali primerno nagraditi in motivirati za nadaljnje delo. Poleg intenzivnejših priprav na olimpijade, poletnih šol in raziskovalnih dni, kjer so izvedeli mnogo novega, so se nekateri „kengurujevci“ v letih 2002, 2003 in 2004 udeležili mednarodnih taborov v Franciji, na Madžarskem in v Nemčiji, uvedli smo zaključni nagradni izlet (leta 2005 v Benetke, leta 2006 v Salzburg, leta 2007 na Dunaj in leta 2008 v Verono). Od leta 2003 potekajo skupne podelitve nagrad in priznanj v ljubljanskem Koloseju (edino leta 2004 je bilo v Celju), kamor povabimo uspešne tekmovalce v vseh kategorijah, njihove starše in mentorje, dekane fakultet, predstavnike šolskih oblasti in vsakokratne ministre in jim ob spremljajočem kulturnem programu podelimo zaslužena priznanja skupaj s knjižnimi nagradami, predstavimo olimpijske ekipe ter omogočimo ogled zanimivega filma.

Organizacija. Uspehov seveda ne bi bilo brez dobre organizacije in seveda brez naporov ljudi, ki stojijo za temi tekmovanji (od mentorjev, lokalnih organizatorjev po šolah, tekmovalnih komisij do vodij posameznih tekmovanj). Odločilne so dolgoletne izkušnje in predano delo vodstva tekmovanj, stalna ekipa, trden koncept in premišljena pravila. Za tradicionalna tekmovanja srednješolcev in osnovnošolcev v matematiki in fiziki že ves čas skrbijo **Gregor Dolinar**, **Ciril Dominko**, **Darjo Felda** in **Matjaž Željko** ob mlajših sodelavcih **Klavdiji Mlinšek** (prej **Aleksander Potočnik**), **Sašu Kožuhu** (prej **Jelislava Sakelšek**) in **Ireni Majcen**. **Darjo Felda** vodi tudi sredozemsko matematično tekmovanje, kjer so naloge primerljive s tistimi na

olimpijadi. Tekmovanje iz matematike za srednje tehniške in strokovne šole vodi **Darinka Žižek**, za poklicne šole pa **Dušanka Vrenčur**, tekmovanje v znanju poslovne matematike pa prireja **Darko Rupret**. Poleg tega **Izidor Hafner** že več kot dvajset let pripravlja tekmovanja iz razvedrilne matematike in logike, zadnjih nekaj let so se jim pridružila tudi različna spletna tekmovanja. Podobno dolgo tradicijo ima tudi matematično tekmovanje mest, zanj že ves čas skrbi **Gregor Cigler**.

Poudariti je treba, da smo v zadnjem desetletju na področju tekmovanj dosegli višjo kvaliteto raven in večjo profesionalizacijo dela. Poenostavili in poenotili smo nekatere postopke glede obveščanja, dostopa do nalog za priprave, prijavljanja na tekmovanja, iskanja rezultatov, vlaganja pritožb, tiskanja priznanj itd. Kjer se je le dalo, smo uvedli avtomatizacijo, zmanjšali stroške in standardizirali obrazce; posodobili in poenotili smo grafično podobo priznanj. Vsega tega seveda ne bi bilo brez ustrezne sodobne informacijske in tehnološke podpore, ki jo je bilo treba vzpostaviti in potem tudi vzdrževati, za kar je zaslužen **Matjaž Željko**.

Poleg organizatorskih izkušenj je gotovo pomembno tudi konstruktivno in redno sodelovanje z državnimi organi in v mednarodnih forumih (**Ciril Dominko** je član državnega programskega sveta za tekmovanja v znanju, **Gregor Dolinar** je član dveh visokih mednarodnih svetovalnih odborov, za matematični kenguru in za matematično olimpijado, **Matjaž Željko** je svetovalec za informacijsko tehnologijo pri mednarodni matematični olimpijadi; vzdržuje tudi njeno uradno spletno stran).

Mednarodno odmevne prireditve. V zvezi s tekmovanji naj omenim nekaj pomembnih posameznih dogodkov. Leta 1998 je bila v Ljubljani seja evropske tehnične komisije za mednarodni (takrat še evropski) matematični kenguru, ki jo je v imenu društva organiziral **Gregor Dolinar**. Spomladi leta 2006 smo v Kočevju nekoliko bolj slovesno kot sicer izvedli *50. tekmovanje srednješolcev v matematiki*. In ne nazadnje, istega leta je bila ob večletnih pripravah, nesebičnem osebnem angažiranju številnih posameznikov, materialni pomoči različnih sponzorjev in proračunskem financiranju države v Sloveniji uspešno izvedena *47. mednarodna matematična olimpijada*. Zasluga zanj gre predsedniku organizacijskega odbora in takratnemu predsedniku društva **Zvonku Trontlju**, vodilni ekipi slovenskih matematičnih tekmovanj (**Gregor Dolinar**, **Darjo Felda**, **Matjaž Željko**), ocenjevalcem, ki jih je vodil **Andrej Bauer**, ljudem, ki so pod vodstvom **Klavičije Mlinšek** skrbeli za spremljajoče dejavnosti (ogledi, izleti), ter številnim drugim sodelavcem na vseh nivojih. O vsem dogajanju je bilo izdano zajetno poročilo v angleščini in kratek DVD film. Olimpijada je bila za nas velik organizacijski dosežek, eden največjih v zgodovini društva, in hkrati dobra promocija naše države in našega društva v svetu, za kar smo dobili nekaj laskavih domačih in mednarodnih priznanj.

Težave. Seveda je bilo ob vsem tem tudi nekaj problemov, ki smo jih reševali sproti. V prejšnjih letih nas je občasno pestilo prekrivanje tekmovanj iz različnih predmetov, v zadnjih dveh letih pa smo morali prilagajati vsebino tekmovalnih nalog premakljivemu urniku pri pouku fizike v osnovni šoli. Resnejše težave smo občasno imeli v zvezi s financiranjem tekmovanj. Od leta 2000 dalje smo se morali vsako leto znova prijavljati na javne razpise, s katerimi smo si zagotovili sredstva za izvedbo tekmovanj. Pri tem so bili pogosto precejšnja ovira pozno objavljeni razpisi in kratki roki, zlasti pa pozno nakazovanje denarja z ministrstva (za izvedbo

spomladanskih tekmovanj smo si večkrat morali rezervirati denar vnaprej oziroma si ga sposoditi). Ko smo leta 2002 uvedli obvezne prijavnine za šolska tekmovanja, se je ta problem malce omilil. Ministrstvo je v zadnjih treh letih prav za velika tekmovanja, kot so npr. mednarodne olimpijade, namenjalo premalo sredstev, ki so pokrila stroške zgolj za enega ali dva člana ekipe. Poleg tega ni upoštevalo, da so ta tekmovanja pogosto v oddaljenih krajih našega planeta, s čimer se potni stroški za nas enormno povečajo. Protestirali smo pri ministru, a ni nič zaleglo. Zato smo na državnem nivoju predlagali sprejem novega krovnega pravilnika o tekmovanjih v znanju. S tem v zvezi je bilo precej dela in sestankov, od naših članov se je najbolj angažiral Ciril Dominko. Pravilnik je zdaj sprejet v skladu z našimi zahtevami, pravega učinka pa še ni, a upamo, da se bo tudi to spremenilo na bolje.

2. Oživljena raziskovalna dejavnost

Raziskovanje tako na področju fizike kakor tudi na področju matematike se je na Slovenskem v zadnjem desetletju močno okrepilo, doseglo višji nivo in se uveljavilo tudi v mednarodnem merilu. Čeprav so člani društva tudi številni matematiki in fiziki, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in sodelujejo na številnih domačih in tujih specializiranih mednarodnih konferencah, se to morda premalo vidi v delovanju društva. Društveni glavni prispevek raziskovanju je v tem, da s popularizacijo naših ved med mladimi in selekcijo med najboljšimi mladimi tekmovalci skrbi za to, da ne usahneta zanimanje in volja za nadaljnji študij matematike in fizike ter raziskovalno poklicno usmerjenost mladih talentov. Poleg tega daje društvo streho in logistično pomoč nekaterim raziskovalnim skupinam, ki sicer delujejo samostojno, in sodeluje pri različnih akcijah na raziskovalnem področju.

Predstavitve najboljših raziskovalcev. Leta 1998 je takratni predsednik društva **Tomaž Pisanski** ponovno oživil t. i. *matematični kolokvij*, ki je na Oddelku za matematiko in mehaniko FNT (ob četrtkih) deloval že v sedemdesetih letih. Prvi je na obnovljenem kolokviju predaval profesor **Ivan Vidav**, za njim pa so se zvrstili najboljši slovenski in nekateri tuji raziskovalni matematiki. Kolokviji potekajo enkrat na mesec (razen poleti) na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani in so tudi kar dobro obiskani. Do konca leta 2008 se je na njih predstavilo okroglo 100 znanstvenikov, povprečno 10 na leto. Fiziki imajo v okviru fakultete podobne kolokvije od leta 1998 (od maja 2007 se imenujejo *ponedeljkovi kolokviji*); doslej je bilo vseh čez 270, povprečno 25 na leto.

Tudi ob vsakoletnih občnih zborih društva so v zadnjih desetih letih vabljeni plenarna predavanja. Našim vrhunskim raziskovalcem na področju matematike in fizike, ki so v preteklem letu prejeli Zoisovo nagrado ali priznanje za vrhunske znanstvene dosežke, kakšno drugo prestižno nagrado na področju znanosti in izobraževanja ali napisali kakšno odmevno knjigo v tujem jeziku, damo možnost, da širši publiki predstavijo delček svojega dela. Doslej so v tem sklopu npr. predavali **Matej Brešar**, **Peter Šemrl**, **Dušan Repovš**, **Tomaž Pisanski**, **Janez Strnad**, **Marko Petkovšek**, **Matjaž Omladič**, **Janez Dolinšek**, **Dragan Marušič**, **Bojan Mohar**, **Janez Bonča**, **Tomaž Košir**, **Janez Mrčun**, **Tomaž Prosen**, **Črt Zupančič**, **Svjetlana Fajfer** in **Sandi Klavžar**.

Raziskovalna srečanja. Vzporedno in neodvisno od društvenih srečanj učiteljev matematike in fizike ob občnih zborih zdaj že celo desetletje, od 1998 dalje, vsako drugo leto potekajo *srečanja fizikov, ki se ukvarjajo z osnovnimi raziskavami*. Organizira jih **Igor Muševič**. Ta srečanja so zelo obiskana, na njih se predstavijo mnogi mladi stažisti raziskovalci in podiplomski študentje, ki poročajo o svojem raziskovalnem delu v zvezi z doktoratom in o drugih raziskavah. Vsako drugo leto pa se srečajo *raziskovalci, ki se ukvarjajo z uporabo fizike v gospodarstvu ali delajo na različnih inštitutih*. Srečanja pripravlja in vodi **Janko Lužnik**. Ta skupina ima že več kot tridesetletno tradicijo, nekaj časa se je srečavala tudi v jugoslovanskem okviru. Fiziki prireajo tudi poleti svoja mednarodna znanstvena srečanja, in sicer v Plemleji hiši na Bledu. Od leta 1999 se redno sestajata skupina **Norme Mankoč-Borštnik** (o nadstandardnem modelu) in skupina **Bojana Gollija, Mitje Rosine** ter **Simona Širce** (o kvarkih in hadronih), občasno še druge, tudi iz matematike in astronomije.

Junija leta 2004 je bila v Portorožu *10. mednarodna konferenca PIXE 2004 (Particle-induced X-ray Emission and its Analytical Applications)*, kjer je bilo med organizatorji poleg Instituta Jožef Stefan in Oddelka za fiziko FMF uradno tudi DMFA Slovenije.

Raziskovalci na področju matematike v tem času niso bili tako dosledni, vsaj kar se vsakoletnih srečanj v okviru društva tiče. Medtem ko so bili navdušenci za uporabno matematiko v 90-tih letih, do leta 2000, zelo aktivni in so vsako leto predavali v posebni sekciji (ki sta jo vodila **Marko Razpet** in potem **Mihael Perman**), je ta dejavnost zamrla za šest let. Na pobudo **Tomaža Pisanskega** sta jo oživila **Emil Žagar** in **Boštjan Kuzman** z organizacijo *Slovenskega srečanja matematikov raziskovalcev*, v okviru katerega so bili v letih 2007 in 2008 poleg različnih strokovnih in znanstvenih prispevkov predstavljeni tudi nekateri odmevnejši mednarodni dosežki slovenskih avtorjev.

Tesnejše mednarodno sodelovanje. Vse od osamosvojitve Slovenije, še zlasti pa v zadnjem desetletju, se krepi povezanost društva s svetom, tako z mednarodnimi organizacijami, kot so *Evropsko matematično društvo (EMS)*, *Evropsko fizikalno društvo (EPS)*, *Mednarodna matematična unija (IMU)*, *Mednarodna unija za čisto in aplikativno fiziko (IUPAP)*, kakor tudi z drugimi društvi. Na društvenem nivoju smo vzpostavili stike z matematičnimi in fizikalnimi društvi sosednjih držav, pa tudi z drugimi, npr. angleškim fizikalnim društvom, španskim kraljevim matematičnim društvom (RSME), s katerim smo leta 2004 sklenili sporazum o vzajemnem priznavanju članstva, tako kot že prej leta 1995 z ameriškim matematičnim društvom (AMS). Občasno smo se pogovarjali še s predstavniki drugih matematičnih društev (npr. s predstavniki srbskega, japonskega, nemškega, kanadskega, češkega, švicarskega društva). Nacionalna komiteja za fiziko in za matematiko sta na mednarodnem področju zelo aktivna. Fizikalni komite je do leta 1998 vodila **Norma Mankoč Borštnik**, nato ga je prevzel **Zvonko Trontelj**, leta 2002 **Žiga Šmit**, leta 2006 pa **Tomaž Podobnik**. Matematičnega je do leta 2004 vodil **Peter Legiša**, po tem letu pa **Tomaž Pisanski**. Pred dobrim letom sta se komiteja preimenovala v *Slovenski odbor za fiziko* in *Slovenski odbor za matematiko*. Naši predstavniki se pogosto udeležujejo mednarodnih sestankov, najbrž pa vse možnosti za večjo sodelovanje DMFA Slovenije vsaj z EMS in EPS še niso izčrpane.

3. Stalna izobraževalna dejavnost

V okviru društva se izobraževalna dejavnost v zadnjem obdobju omejuje v glavnem na *strokovne seminarje* in (občasno) *strokovne ekskurzije*. Vsako leto se izmenjujejo seminarji za učitelje, enkrat je na vrsti matematika, drugič fizika. Udeležba se zlasti pri matematiki zadnja leta povečuje, najbrž tudi zaradi večjega števila profesorjev matematike v osnovni šoli. Poleg tega že nekaj let organiziramo tudi pedagoško usmerjen seminar v okviru vsakoletnega srečanja učiteljev ob obnem zboru društva. Medtem ko so bile prej na sporedu raznovrstne, včasih tudi precej poljubne in heterogene teme, prevladuje v zadnjih letih bolj enotna tematika, npr. *motivacija pri pouku* leta 2007, *preverjanje znanja* leta 2008 itd. Običajno je seminar razdeljen v več skupin glede na stroko in glede na problematiko v osnovni in v srednji šoli. Občasno organiziramo tudi okrogle mize in predstavitve (npr. *o maturi* leta 1999, ko je poleti odstopila področna maturitetna komisija za matematiko, in leta 2005, ko je pogovor vodil Tomaž Pisanski, predsednik maturitetne komisije za matematiko, o tekmovanjih leta 2001, *o Preseku* leta 2003, *o novih bolonjskih študijah matematike in fizike* leta 2007, *o usklajenem izvajanju učnega načrta za matematiko in fiziko v gimnazijah* leta 2008). Pred desetimi leti smo za letna srečanja rezervirali kar tri dni (še četrtek popoldne), vendar se je izkazalo, da učitelji težko manjkajo na šoli toliko časa, zato smo leta 2002 spet prešli na dvodnevna srečanja. Od leta 2000 uspešno opravlja delo sekretarke za pedagoško dejavnost društva **Lucijana Kračun Berc**, profesorica matematike na Gimnaziji Lava v Celju.

Nekajkrat smo organizirali ogledе observatorijev in nočnega neba (npr. leta 2001), povabili naše člane na opazovanje popolnega Sončevega mrka (leta 1999 na Gradiščansko in leta 2006 v Turčijo), maja 2008 pripravili ekskurzijo v Idrijo, kjer smo si ogledali ohranjeno tehniško dediščino, v bližnji prihodnosti pa načrtujemo še ekskurzijo v Trst in okolico z ogledom elektronskega sinhrotrona v Padričah. Poleg tega smo bili vedno odprti tudi do drugih oblik izobraževanja. Ko smo npr. prirejali letna srečanja in občne zборе po različnih krajih Slovenije, smo se radi seznanili tudi s krajevno zgodovino in si ogledali kakšno lokalno znamenitost. Res pa je tega danes manj kot včasih.

Naši člani sodelujejo še pri različnih oblikah strokovnega izobraževanja, ki ne odvisno od društva potekajo na nekaterih fakultetah. Takšno je npr. stalno strokovno izpopolnjevanje učiteljev matematike (vodja **Damjan Kobal**), in učiteljev fizike (vodja **Gorazd Planinšič**) na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani. Podobno je na drugih fakultetah po Sloveniji. Aktivnost sega tudi na mednarodno področje. Precej razvejeno mednarodno sodelovanje poteka na področju izobraževanja v fiziki (konference in seminarji *GIREP*, različni mednarodni projekti) in nekoliko manj v matematiki.

4. Redna izdajateljska dejavnost

Izdajateljstvo je ena najstarejših dejavnosti društva, saj društveno glasilo *Obzornik za matematiko in fiziko* izhaja od leta 1951, *Presek* od leta 1973 in *Knjižnica Sigma* od leta 1959. Društvo je soudeleženo tudi pri izdajanju nove znanstvene revije *Ars mathematica contemporanea*, za katero sta dala pobudo **Tomaž Pisanski** in **Dragan Marušič**. Pri vseh teh izdajah tesno sodeluje z založbo *DMFA – zalo-*

žništvo, nekdanjo *Komisijo za tisk*. Po odhodu prejšnjega tajnika komisije **Cirila Velkovrha** jo je leta 1992 prevzel in do jeseni 1995 kot predsednik vodil **Mirko Dobovišek**. Na predsedniškem mestu so mu sledili **Bojan Magajna** (do jeseni 1997), **Miran Černe** (do 1999) in **Martin Juvan** (do 2001). Leta 1998 se je komisija formalno preoblikovala v društvo *DMFA – založništvo*. Od leta 2001 jo uspešno vodi **Mirko Dobovišek**, glavni urednik vseh izdaj, ob pomoči različnih uredniških odborov in tehničnih sodelavcev. Poleg omenjene periodike izdaja društvo občasno v svoji režiji ali v sodelovanju z DMFA – založništvom še druge publikacije, biltene srečanj, materiale za seminarje, zbirke tekmovalnih nalog in vrsto drugih priložnostnih publikacij.

V zadnjem obdobju je prišlo do vsebinske in oblikovne prenove glavnih časopisov. Leta 2004 je *Presek* dobil novo grafično podobo, vsebinsko pa je ostal približno enak. Od dolgoletne urednice **Marije Vencelj** je uredništvo prevzela **Maja Klavžar**. Tudi *Obzornik za matematiko in fiziko* je v zadnjem desetletju doživel nekaj uredniških sprememb. Do leta 2000 ga je nadvse uspešno urejal **Boris Lavrič**, od leta 2001 do leta 2005 pa **Roman Drnovšek**. Leta 2005 je na občnem zboru **Peter Šemrl**, ki je za eno leto prevzel urejanje časopisa, predlagal „mehkejši pristop“ do urejanja. *Obzornik* je postal bolj društveno glasilo z več novicami in društvenimi vestmi, s pedagoškimi članki, manj pa je strokovno zahtevnejših prispevkov. Od leta 2007 dalje ga v tem duhu ureja **Sašo Strle**. *Presek* je torej spremenil obliko, *Obzornik* pa vsebino. Zasnova *Knjižnice Sigma* je ostala enaka, kot jo je sredi devetdesetih let preoblikoval **Matjaž Omladič**, ki je še vedno njen odgovorni urednik.

Na žalost je treba omeniti, da je zadnja leta izdajanje mladinske periodike v čedalje večji krizi, ki se kaže v zmanjšani nakladi in posledično pomanjkanju sredstev, potrebnih za nemoteno izdajanje rednih publikacij. Morda je čas za razmislek o alternativnih možnostih.

5. Promocija matematike, fizike in astronomije

Društvo je dolžno promovirati svoje tri znanstvene vede v javnosti. Velik del promocije opravi seveda s popularizacijo matematike in fizike med mladimi. Ta popularizacija zajema tekmovanja, o katerih smo govorili na začetku, poletne šole, namenjene učencem osnovnih šol, ter raziskovalne dneve in delavnice, namenjene dijakom srednjih šol. Poletno šolo mladih matematikov v Bohinju vodi zadnja leta **Klavdija Mlinšek**, prej pa je vrsto let potekala na Bledu pod vodstvom **Aleksandra Potočnika**. Poletno šolo mladih fizikov organizira v Kranjski Gori **Sašo Kožuh**, pred njim je to delala **Jelislava Sakelšek** na Bledu. Raziskovalni dnevi iz matematike tradicionalno potekajo v Ljubljani pod vodstvom **Matjaža Željka** in **Irene Majcen**, raziskovalne dneve iz fizike pa že deset let v Plemljevi hiši na Bledu vodi **Zvonko Jagličič**. Popularizaciji so večinoma namenjene tudi objave v publikacijah, kot so *Knjižnica Sigma* ter časopisi *Presek*, *Obzornik za matematiko in fiziko*, *Matematika v šoli*, *Fizika v šoli*, *Logika in razvedrilna matematika*. Druge promocijske dejavnosti so se pri društvu razvile v zadnjih letih in bodo omenjene posebej.

Sodelovanje pri mednarodnih akcijah. Društvo se dejavno vključuje v nekatere občasne domače in mednarodne akcije za promocijo znanosti. Leto 2000

je bilo razglašeno za *svetovno leto matematike*. Pri društvu smo razpisali natečaj za najboljši plakat na temo matematike, ki bi ga narisali učenci osnovne šole. Bilo je kar nekaj odziva. Posebna komisija, ki jo je vodil **Peter Legiša**, je izbrala in nagradila najboljše prispevke. Le-ti so bili razstavljeni ob občnem zboru v Zrečah. Drugih akcij tedaj nismo izpeljali.

Ce smo bili nekoliko manj uspešni pri realizaciji svetovnega leta matematike 2000 in nismo dovolj izkoristili takratne priložnosti za promocijo matematike v Sloveniji, pa smo to dodobra nadomestili pri naslednji priložnosti. Za odlično izpeljano *svetovno leto fizike 2005* so zaslužni **Jure Bajc**, **Irena Drevenšek-Olenik**, **Primož Ziherl** in drugi kolegi fiziki, ki so pripravili celo kopico dejavnosti od javnih predavanj, radijskih oddaj, različnih domačih in mednarodnih seminarjev, okroglih miz do prenosa svetlobnega signala čez Slovenijo, plakatov o fiziki v vsakdanjem življenju in izdaje Telekomovih kartic s fizikalno vsebino. V javnosti so najbolj odmevale akcije, kot npr. *verižni eksperiment* ali plakati po mestnih avtobusih (kar je bila ideja **Mihe Kosa** in **Hiše eksperimentov**). Nadaljevanje verižnega eksperimenta je sledilo še vsa naslednja leta. Obdržala so se tudi javna poljudna predavanja v okviru cikla *Fizika za vsakogar*, dodatno pa smo pripravili enotedenske razstave fizikalnih naprav in fizikalne poskuse pod imenom *Dnevi fizike* v Tehniškem muzeju Slovenije.

Veliko promocijsko spodbudo za matematiko je seveda pomenila *matematična olimpijada* v Sloveniji leta 2006, saj je ta dogodek pritegnil tudi veliko medijsko pozornost. Upamo, da bodo aktivnosti ob *mednarodnem letu astronomije MLA 2009* prav tako odmevale v javnosti in prispevale k večjemu zanimanju mladine za astronomijo.

Druge promocijske dejavnosti. Lani se je z društvom povezala neformalna skupina *Ženske v fiziki*, ki je izdala zbornik *Fizika, moj poklic* za promocijo fizike med mlado (žensko) populacijo. O ženskah v znanosti poteka mednarodna akcija že od leta 2002, ko je bila v Parizu prva konferenca na to temo. UNESCO in podjetje L'Oreal razpisujeta nagrade in štipendije za znanstvenice, ki so se odlikovale med študijem in raziskovanjem. Tudi DMFA Slovenije se s predlogi občasno vključuje v take akcije. Sodelovanje s *Slovensko znanstveno fundacijo* prav tako poteka že nekaj let. V svetovnem letu fizike 2005 je bil npr. oktobra v Cankarjevem domu v okviru *Festivala znanosti* poseben *Festival fizike*, septembra leta 2008 pa so bili na tem festivalu predstavljeni matematični projekti dijakov, izdelani v okviru *Matematičnega raziskovalnega srečanja MARS'08* pod vodstvom **Boštjana Kuzmana**, ter razstava o delu akademika profesorja Ivana Vidava.

6. Obujena skrb za lastno zgodovino

Med promocijo naših ved in samega društva v javnosti spada tudi ohranjanje tradicije in spomina na naše velike znanstvenike preteklih dob. Lahko bi rekli, da smo konec devetdesetih let prejšnjega in v začetku tega stoletja začeli na novo odkrivati nekatera dejstva o že znanih imenih naše preteklosti, pa tudi kakšno doslej zamolčano ime. Pri tem so se zavzeto trudili številni člani društva in vsak po svoje prispevali k boljšem poznavanju naše zgodovine. Veliko je bilo objavljenega

na spletu, v časopisnih člankih in knjigah. Res pa ostaja naše zgodovinopisno delovanje bolj ali manj samo na amaterski osnovi.

Odkrita spominska obeležja. Nekaj pomembnih matematikov in fizikov preteklih dob je v zadnjem desetletju dobilo svoj spomenik ali spominsko ploščo. Razen pri Matku in Lahu to ni bila zasluga (zgolj) našega društva, smo pa pri vseh navedenih dejanjih aktivno sodelovali.

Leta 1996 in 1997 sta bila postavljena doprsna kipa *Francu Močniku* v Šolskem muzeju v Ljubljani in v Cerknem, leta 1997 tudi *Lavu Čermelju* v Ljubljani. **Dušan Modic** nam je na občnem zboru leta 1999 predstavil pisca učbenikov *Karla Kunca*. Leta 2000 smo mu na rojstni hiši v Novem mestu odkrili spominsko ploščo in uredili nekoliko zanemarjen *Plemljev grob* na ljubljanskih Žalah. Leta 2002 smo vzdali spominsko ploščo drugemu piscu učbenikov, *Blažu Matku*, v Gornjem Gradu. Istega leta je **Tomaž Pisanski** predlagal ustanovitev zgodovinske sekcije, ki je potem intenzivno delala in pripravila *Vegove dneve 2002* (ob 200-letnici Vegove smrti) in v javnosti še bolj odmevne *Vegove dneve 2004* (ob 250-letnici Vegovega rojstva). Obakrat je bilo veliko kulturnih, znanstvenih in protokolarnih prireditiv. Naj na tem mestu zgolj omenim, da je na proslavi v Zagorici v soboto, 20. marca 2004, govoril tedanji predsednik države *dr. Janez Drnovšek* in da je sodelovala tudi Slovenska vojska, ki je v počastitev Vegovega praznika streljala s topovi. V ponedeljek, 22. marca, po koncertu Orkestra Slovenske vojske v filharmoniji pa je bila na Levstikovem trgu v Ljubljani odkrita *spominska plošča* v spomin na Jurija Vego. Leta 2006 je kot rezultat obnovljenega raziskovanja o Vegovem življenju in delu izšel obširen *Vegov zbornik*. Nazadnje smo leta 2005 odkrili *Iva Laha*, pozabljenega in zamolčanega matematika in aktuarja, ter mu na domači hiši v Štrukljevi vasi pri Cerknici vzdali spominsko ploščo. Junija 2009 pa je v načrtu še odkritje spominske plošče v Metliki rojenemu matematiku in piscu učbenikov *Francu Hočevarju*.

Zbiranje podatkov. Profesor **Anton Suhadolc** je več let sistematično zbiral podatke o fizikih in matematikih, ki so delovali na ljubljanski univerzi pred drugo svetovno vojno. Tako je npr. ponovno odkril in slovenski strokovni javnosti v Obzorniku predstavil *Valentina Kušarja*, prvega učitelja fizike slovenskega rodu na ljubljanski univerzi. Uredil in popisal je arhiv profesorja *Josipa Plemlja*, vključno z njegovo obširno zasebno korespondenco. Predvsem pa je zbral zajetno gradivo o drugem rektorju ljubljanske univerze, profesorju *Rihardu Zupančiču*. Drugi člani društva smo leta 2007 sodelovali pri zbiranju podatkov, izdaji zbornika in proslavah 90-letnice rojstva profesorja *Ivana Vidava*. Ker se bomo leta 2009 spomnili šestdeset let delovanja DMFA Slovenije, zbiramo tudi dokumentarno, slikovno in drugo gradivo v zvezi z društvenim življenjem v minulih desetletjih.

Naj še omenim, da je v zadnjih desetih letih precej novih podatkov o *Juriju Vegi*, *Francu Močniku* in drugih starejših fizikih in matematikih na Slovenskem odkril in objavil zgodovinar znanosti **Stanislav Južnič**, o zgodovini naše astronomije ter o slovenskih astronomih pa je pogosto (deloma tudi skupaj z Južničem) pisal **Marijan Prosen**.

Neuspele akcije in zamujene priložnosti. Društvo se je leta 1999 pridružilo pobudi *Pedagoškega inštituta*, da bi državno nagrado za pedagoško delo poimenovali po *Franču Močniku*, o čemer pa slovenskega parlamenta nismo prepričali. Prav tako ni uspela pobuda društva iz leta 2001, da bi *Slovenska akademija znanosti in umetnosti* rehabilitirala *Riharda Zupančiča*. Tako ostaja edini član, ki je bil po drugi svetovni vojni izključen iz SAZU in doslej še ni bil rehabilitiran.

Kakšno pomembno obletnico smo tudi spregledali; leta 2003 se npr. nismo spomnili 250-letnice rojstva *Franca Hočevarja*. Postavitev obeležja temu univerzitetnemu profesorju in piscu učbenikov ostaja tako še naprej naš dolg. Prav tako smo tedaj pozabili na 250-letnico rojstva fizika *Ignaca Klemenčiča*.

Na sodelovanje pri obeležitvi 100-letnice rojstva profesorja *Antona Peterlina*, ki je bil skoraj deset let, do odhoda v tujino, v častnem razsodišču in od leta 1985 dalje častni član društva, DMFA Slovenije formalno ni bilo povabljen, so pa nekateri njegovi člani precej prispevali k izdaji zbornika in k skupni proslavi. Posebej je o Peterlinu spregovoril **Mitja Rosina** na zadnjem občnem zboru društva 8. novembra 2008 in tudi *Obzornik* je v zadnji številki lanskega letnika objavil nekaj prispevkov o življenju in delu velikega znanstvenika.

7. Ožja društvena dejavnost

Društvo vodi upravni odbor, ki se vsak mesec (razen poleti) sestaja na sejah, posluša poročila predsednika in tajnikov komisij in odloča o nujnih tekočih zadevah. Po potrebi ustanovi upravni odbor nove začasne komisije. Vsako leto skliče občni zbor društva, vsaki dve leti se načeloma zamenjajo predsednik in predsedniki nekaterih odborov. V zadnjih desetih letih so se zvrstili naslednji predsedniki društva: **Tomaž Pisanski** 1998–2000, **Martin Čopič** 2000–2001, **Zvonko Trontelj** 2001–2002, **Peter Petek** 2002–2004, **Zvonko Trontelj** 2004–2006, **Milan Hladnik** 2006–2008. Na zadnjem občnem zboru je bil za predsednika izvoljen fizik **Janez Seliger**.

Stalnost pri vodenju. V formalnem pogledu poteka delo zadnjih deset let redno in nemoteno tudi po zaslugi stalne vodstvene ekipe (razen predsednika društva). Poleg že omenjene stalnosti pri vodstvu tekmovanj, nacionalnih komitejev za matematiko in fiziko, komisije za pedagoško dejavnost ter založniške dejavnosti je treba posebej poudariti dolgoletne izkušnje **Nade Razpet**, ki je podpredsednica društva že od leta 1991 in med drugim organizatorica vsakoletnih srečanj, nadalje natančnost in vestnost **Janeza Krušiča**, ki kot tajnik društva od leta 1997 pripravlja materiale za seje in za javne razpise, vodi vso društveno korespondenco in dokumentacijo in sploh skrbi za tekoče in pravilno poslovanje društva, ter ne nazadnje profesionalnost **Andreje Jaklič**, ki tudi že deset let skrbno vodi društveno računovodstvo.

Posodabljanje pravilnikov in obrazcev. DMFA Slovenije se je pred deseti leti registriralo v skladu z novim zakonom o društvih, prilagodilo svoja pravila (statut), ki so se potem iz različnih vzrokov spreminjala še nekajkrat. Istočasno smo pridobili *status društva, ki deluje v javnem interesu*. To naj nam bi pomagalo pri prijavi na različne razpise za državna sredstva. Ta status smo leta 2008 obnovili. Večkrat smo prilagajali pravilnike o tekmovanjih in sprejemali nove (o

varstvu osebnih podatkov, o inventuri, o vodenju financ), prenovili smo žig (leta 2000) in celostno podobo društva (leta 2002). Nemalo zaslug za vse to ima **Matjaž Željko**, ki od leta 1999 skrbi za društveno spletno stran in sploh za vso informacijsko tehnologijo, ki jo premore društvo.

Plemljeva hiša. Vse obdobje smo si prizadevali za dokončno formalno-pravno ureditev lastništva *Plemljeve hiše* na Bledu, ki jo je društvu v oporoki zapustil profesor *Josip Plemelj* z željo, da bi v njej potekala dejavnost, namenjena izobraževanju in raziskovanju v matematiki in fiziki. Vpis v zemljiško knjigo se je dolgo zatal in odlagal zaradi različnih pravnih ovir v zvezi z zemljiškoknjžnim dovolilom Plemljevih dedičev, od katerih je društvo leta 1992 odkupilo preostanek hiše. Šele spomladi leta 2008 nam je dokončno uspelo urediti zadeve.

Leta 2000 smo uvedli računalniški najem in računalniško evidenco zasedenosti hiše. Deloma smo prenovili notranjo opremo v hiši, nabavili televizorje po sobah, priključili internet in tako izboljšali razmere za bivanje. Po letu 2002 upravljamo hišo sami brez Ministrstva za šolstvo in šport. S hotelom *Astoria* smo se dogovorili, da za nas opravlja recepcijsko službo, menjavanje posteljnine in čiščenje prostorov. Za vzdrževanje okolice (košnjo trave v poletnih mesecih) imamo sklenjeno pogodbo, prav tako za varovanje hiše. Na hiši smo opravili nujna zunanja vzdrževalna in investicijska dela, da bi jo zavarovali pred propadanjem, ter na novo uredili dostop in okolico hiše.

Glavne težave izvirajo iz tega, da hiša ni dovolj zasedena in prinaša izgubo, ki jo moramo pokrivati iz drugih virov. Tu nas čaka še veliko dela. V letu 2008 smo imeli tudi probleme zaradi gradnje v soseščini, ki je poleti ovirala dejavnosti v hiši, a smo jih v sodelovanju z *IEDC – Poslovno šolo Bled* zadovoljivo rešili v korist uporabnikov. V prihodnje takih zapletov ne pričakujemo. Upamo celo, da bo hiša odslej lahko še v večji meri služila svojemu namenu.

Plemljeva hiša na Bledu je za društvo vsekakor dragocen (in drag) objekt s čudovito lokacijo, ki pa je potreben nenehnega vzdrževanja. Da bi čim bolj izkoristili njene prednosti, jo moramo napolniti z življenjem, se pravi s stalno društveno dejavnostjo.

Članstvo. Članstvo je dokaj stabilno in se giblje okrog števila 1270. Njegova struktura se je v zadnjih desetih letih nekoliko spremenila, saj je zdaj v njem več osnovnošolskih učiteljev matematike in fizike. Večkrat smo razmišljali, kako pritegniti k delu društva študente, matematike in fizike po podjetjih in ustanovah zunaj šolstva, kakšnega posebnega uspeha pa nismo imeli. Želeli je, da bi bili tudi slovenski astronomi bolj dejavni v okviru društva. Leto 2009, mednarodno leto astronomije, je posebna priložnost tudi za njihovo večjo društveno aktivnost.

Zapustili so nas nekateri zelo aktivni člani in drugi, ki so v zgodovini društva imeli pomembno vlogo: *Anton Moljk* 1998, *Ivan Kuščer* 2000, *Janez Ferbar* 2001, *France Križanič*, *Pavle Zajc* in *Egon Zakrajšek* 2002, *Niko Prijatelj* 2003, *Aleksander Potočnik* in *Sonja Križanič* 2008. Na pomoč so nam priskočili mlajši, čeprav je po drugi strani res, da je med aktivnim članstvom v društvu še vedno precejšen del starejših članov, med njimi so tudi nekateri že upokojeni. Zato ne preseneča podatek, da je bilo v zadnjih dvajsetih letih v društvu izvoljenih dvajset novih častnih članov, medtem ko jih je bilo v vseh prejšnjih štiridesetih letih le deset.

Sodelovanje s sorodnimi društvi in z drugimi institucijami. Tradicionalno imamo tesne stike s *Fakulteto za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani*, kjer ima društvo sedež, ter z *Inštitutom za matematiko, fiziko in mehaniko*. Zelo dobro sodelujemo tudi s *Pedagoško fakulteto Univerze v Ljubljani*, medtem ko so odnosi s *Fakulteto za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru* in s *Fakulteto za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem* še v povojih, s *Fakulteto za aplikativno naravoslovje Univerze v Novi Gorici* pa jih praktično ni. Vsekakor se je koristno zavedati, da imata matematika in fizika danes v Sloveniji več visokošolskih središč in nista vezani samo na ljubljanski center.

Na lokalnem nivoju ni nobenih težav npr. pri organizaciji šolskih in regijskih tekmovanj, dijaških raziskovalnih nalog iz matematike in fizike ipd. Komunikacija z aktivni matematikov in fizikov na srednjih in osnovnih šolah poteka elektronsko (prijave, obvestila) in klasično.

Delo v podružnicah ni več tako živahno kot pred desetletji. V glavnem delujeta le *celjska* in *mariborska podružnica*. Celjsko podružnico je v tem obdobju dolgo časa vodila **Lucijana Kračun Berc**, mariborsko pa ves čas **Gorazd Lešnjak** (ob asistenci dolgoletne mariborske članice upravnega odbora društva **Zvonke Alt**). Leta 1998 sta se bivša ljubljanska podružnica (*Komisija za tisk* pri DMFA) in bivša koprška podružnica registrirali kot samostojni društvi. Z društvom *DMFA – založništvo* smo hitro našli pravi način sodelovanja v novem formalnem okviru, saj je že prej delovala dokaj samostojno. Z *Društvom matematikov, fizikov in astronomov Koper* pa nimamo več toliko stikov kot pred desetimi leti.

8. Sedanji problemi in bodoče naloge

Ob koncu bi rad namenil nekaj besed še nekaterim problemom, ki sem jih opazil med svojim mandatom v upravnem odboru društva, in nalogam, ki nas še čakajo.

Financiranje. Stalna skrb je financiranje naše redne dejavnosti. Tako za izvedbo tekmovanj kot za različne druge aktivnosti v zvezi s promocijo znanosti, za udeležbo na mednarodnih sestankih in celo za pridobitev sredstev za plačilo našega članstva v mednarodnih organizacijah se moramo vsako leto znova prijavljati na javne razpise, loviti kratke roke, pisati poročila in trepetati, ali bodo naši predlogi sprejeti na javnem razpisu in bomo dobili dovolj sredstev. Ta finančna negotovost je najbrž najhujša mora za vsakogar, ki mora svojo dejavnost načrtovati vnaprej. Doslej smo te probleme sproti dokaj uspešno reševali z dobro organizacijo, izkušnjami, preteklimi referencami in seveda z veliko požrtvovalnostjo sodelavcev, ki pripravljajo programe in sproti poročajo o njihovi realizaciji. Delo pri društvu je sicer prostovoljno in v glavnem ni plačano. Seveda moramo plačati dejanske materialne stroške in naročene storitve, avtorsko delo pa nagradimo takrat, ko je zagotovljen vir sredstev.

Na tem mestu se mi zdi prav opozoriti na to, da nas nekoliko rešuje tudi ugled, ki si ga je društvo v preteklih letih pridobilo v širši javnosti. Tega ugleda nikakor ne smemo zapraviti z nepremišljenimi organizacijskimi ukrepi ali kratkoročnimi rešitvami, h katerim nas včasih silijo zunanje okoliščine ali vladni ukrepi. Mislim, da nam je celo velikost in dvodelna sestava društva (fizika in matematika) včasih prej v korist kot v škodo. S primerno koordinacijo lahko bolje podpremo različne

aktivnosti v organizacijskem, logističnem in celo finančnem smislu (z začasno pre-razporeditvijo sredstev iz drugih virov). Leta 2007 smo npr. lahko pomagali neformalni zvezi slovenskih fizičark pri razpisu za sredstva, namenjena izdaji monografije *Fizika, moj poklic*, in poskrbeli za nekatere stroške v zvezi z organizacijo prvega srečanja matematikov raziskovalcev. Drug primer: leta 2008 je vsako društvo smelo prijaviti samo en program na razpis za promocijo znanosti, v katerem je bila izpostavljena zahteva po interdisciplinarnem povezovanju različnih ved. Društvo je pri prijavi uspelo prav s pestrim programom medsebojno povezanih aktivnosti na področju fizike, matematike in astronomije.

Vrednotenje društvenega dela. Večji problem je z vrednotenjem društvenega dela v širših strokovnih in akademskih krogih. Društveno delo npr. v visokošolskem sistemu napredovanja nič ne šteje, zato je vse težje pridobiti nove (zlasti mlade) sodelavce. Težko je namreč na svoja ramena prevzeti dodatne obveznosti pri društvu in se za nekaj časa odpovedati svojim drugim (za osebno kariero bolj koristnim) prizadevanjem. Podobno velja za učitelje in profesorje na srednjih in osnovnih šolah, saj so povečini preobremenjeni že s svojim rednim delom.

Prihodnje naloge. Kot nujne naloge društva v bližnji prihodnosti vidim zlasti reševanje problematike izdajanja društvenih publikacij, povečanje aktivnosti raziskovalnega in astronomskega dela društva in okrepitev sodelovanja v mednarodnem okviru.

Aktualna ostaja tudi organizacija drugega slovenskega kongresa matematikov in fizikov. Prvi je bil leta 1994 v Cankarjevem domu v Ljubljani, naslednji večkrat napovedan in odložen, v glavnem zaradi nerešenega vprašanja, ali naj se po zgledu nekaterih sorodnih društev v novonastalih državah na ozemlju bivše Jugoslavije tudi naše društvo razdeli na matematični in fizikalni del. Prevladalo je stališče, da bi z razdelitvijo društvo več izgubilo kot pridobilo, zato smo doslej ostali skupaj. Morda bo nekoč treba razmisliti tudi o ločenih društvih, toda za zdaj se zdi smiselna le skupna pot. Večina našega članstva so učitelji in kar precejšnje število med njimi, zlasti učitelji na osnovnih šolah, jih poučuje tako matematiko kot fiziko. Poleg tega se z enotnim društvom izognemo čisto praktičnim organizacijskim problemom in zmanjšamo stroške delovanja. Seveda to ne pomeni, da ne bi mogle posamezne vede delovati v vsebinskem smislu popolnoma samostojno, tako kot v veliki meri delujejo že sedaj.

Velik izziv, ki nas čaka v prihodnje, bo tudi organizacija nekaterih mednarodnih tekmovanj. Za mednarodno olimpijado iz fizike leta 2014 smo že dogovorjeni, vsak čas se bo treba lotiti priprav. Fiziki razmišljajo tudi o sodelovanju slovenskih srednješolcev na prihodnjih evropskih fizikalnih olimpijadah, za kar se bo najbrž treba kadrovske in organizacijsko okrepiti. Vprašanje organizacije srednjeevropske matematične olimpijade v Sloveniji v prihodnjih desetih letih je za zdaj še odprto. Če bomo še naprej sodelovali na tovrstnih tekmovanjih, jo bomo gotovo morali v kratkem organizirati. Morda je zaradi hitrega razvoja domače raziskovalne dejavnosti na področju matematike in fizike smiselno razmišljati celo o organizaciji evropskega kongresa matematikov ali evropskega kongresa fizikov kdaj v prihodnje.

Milan Hladnik